

Izhaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, eiser se jih ne pri-
obiti. Rokopise ne vrača.

Oglas: Prostor 1 mm x
65 mm po K 150. Uradni
razglaš, poslano ter no-
tice isti prostor K 2.—
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasiło jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leta K 120, za četrt leto
K 60, za mesec K 20.
Za Nemčijo celo leto K 812,
za ostalo tujino in Amerika
K 360.

Reklamacije za list
so poštnine proste.

Upravništvo je v Ljubljani
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Za izpremembo poslovnika.

LDU Beograd, 18. jan. Vršila se je prva seja odseka za izpremembo poslovnika. Predsednik je Stanojlo Vukčević, podpredsednik Kosta Timotijević, tajnik Moskovski. Prva debata je bila o pripombah muslimanskega kluba. Muslimani ne stavljajo vprašanja o prisegi in smatrajo, da je treba omogočiti vstop onim klubom, katerim to brani prisega. Tudi se ne bodo branili priseci po novi formuli prisega. Predlagali so, naj se za sprejem ustave na mesto dosedanje dvotretinske večine poslancev določi večina treh petin glasov. Člen 43 naj se v celoti izpusti ker izigrava pravice poslancev s tem, da dovoljuje, da se na predlog vlade ali 20 poslancev zaključijo pretes pred. preden je izbrana lista govornikov.

LDU Beograd, 18. jan. Na večerajšnji prvi seji novoizvoljenega odbora za izpremembo poslovnika se je v glavnem razpravljalo o priseganju. Predsednik odbora, dr. Vukčević je referiral odboru o zahtevah političnih skupin v tem zmišlu. Predlog socijalnih demokratov gre za tem, da se dosedanj § 8, obdrži v veljavi za sedanje poslance; za one pa, ki pridejo na novo, je predlagal zastopnik socialno-demo-

kratskega kluba Brkić, naj se sestavi nov tekst prisega, v katerem ne bo besede: „kralj in Bog“ ter zadnje alineje § 8. Poslanec Brkić je v imenu svoje skupine izjavil, da socijalni demokrati ne bodo delovali v konstituenti, če bi se izpremenila prisega za sedanje poslance. Radić hoče protisrbsko republiko, dr. Korosec zahteva plemensko, komunisti pa sovjetsko republiko. Če so prisegli socijalni demokrati, ki imajo v bistvu tudi republikanski program, to lahko stori tudi Radić in drugi. Minister za pravosodje in konstituent dr. Marko Trifković prosi, naj se končno veljavno odgodi rešitev tega vprašanja, in naj se razpravlja o paragrafu, ki določa o večini glasov pri sprejemanju ustave. (§ 65.) Včeraj se je v parlamentarnih krogih govorilo, da bo odbor za izpremembo poslovnika še tekom tega tedna dovršil svojo nalogo.

LDU Beograd, 18. jan. Zahteve vseh strank v vprašanju izpremembe poslovnika so se sprejele v zapisnik. Jugoslovanski klub zahteva, da se iz preise izloči beseda: kralj; socialisti in komunisti zahtevajo, da se izpusti beseda: Bog in kralj.

Dva, ki znata!

LDU Beograd, 19. jan. Radikalni klub je imel v ponedeljek zanimivo sejo. Na tej seji je Stojan Protić, kakor je bilo že javljeno, obrazložil klubu svoje stališče. Izjavil je, da je po njegovem mnenju novi poslovnik in polaganje prisage velik politični pogrešek. Protić zahteva, naj se prisage šele tedaj, ko bo tudi kralj prisegel na ustavo. Kar se tiče nove ustave in ureditve države, je treba rešiti to vprašanje sporazumno z zastopniki vseh strank.

Nato je Protić kritiziral novi poslovnik in novi načrt ustave. Njegova izvajanja so izzvala dolgotrajno in živahno debato, katere sta se udeležila tudi minister za konstituent dr. Trifković in dr. Vesnić. Oba sta se izjavila proti idejam in izvajanjem Protićevim. Dr. Trifković je razvil nazore dr. Šurmina glede glasovanja za ustavo. Protić ni hotel verjeti tega, narkar mu je moral dr. Trifković predložiti zapisnik seje načelnikov strank. Ljuba Jovanović je v daljšem govoru posredoval med obema.

Nato je dobil ministrski predsednik Nikola Pašić besedo, ki je konstatiral, da obstoja med njegovimi

in Protićevimi nazori velika razlika. Izjavil je, da je s svoje strani storil vse, da bi prišlo do sporazuma. On se ne strinja niti s Protićevimi, niti z Radićevimi, niti s Korosečevimi nazori in niti z nazori Narodnega kluba glede ureditve države. Ministrski predsednik ne more pristati na to, da bi za ustavo glasovalo dve tretjini poslancev, ker bi to značilo, da vodi parlament manjšina. Nastopal bo za edinstvo države in proti vsem federativnim in avtonomističnim programom. Njegov govor je bil čisto prekinjen z živahnim odobravanjem in dolgotrajnim ploskanjem.

Nikola Pašić in Stojan Protić sta voditelja srbske radikalne stranke. Skupno delujeta že skoro pol stoletja in njihova politika je rodila lepe uspehe. Zato ni prav verjetno, da bi se danes razdružila! To sta dva politika, od katerih je eden, Nikola Pašić, velik navihanec. Stojan Protić pa prvovrsten talent. Zato ni izključeno, da igrata oba eno in isto igro v interesu svoje stranke!

LDU Zagreb, 19. jan. „Jutarnji list“ poroča iz Beograda, da je dr. Basariček izrazil nado, da pridejo poslanci Radićeve stranke v Beograd, ker je večina za suverenost konstituent.

Za zedinjenje socijalistov v Jugoslaviji.

LDU Zagreb, 19. jan. Dne 16. t. m. se je vršila v Zagrebu seja glavnega odbora socialnodemokratske stranke. Udeležili so se je kot zastopniki slovenske socialnodemokratske stranke Etbin Kristan, Rudolf Golouh in Zvonimir Bernot, nadalje Bukšeg in Kotur iz Zagreba, Korač in Divac iz Beograda ter Spiro Gajšina iz Sarajeva. Razpravljalo se je o udeležbi slovenske socialnodemokratske stranke na dunajski konferenci. Sprejet je bil Kristanov predlog, da se sestavi paritetna komisija 8 članov, ki bo vodila priprave za udeležbo vseh strank. O tem bo končno sklenel kongres SJDs v mesecu mardu. Na dunajski kongres poidejo le Slovenci, ker so to že sklenili in ker ne smatrajo konference kot snovanje nove internacionale.

Pred zedinjenjem naše stranke s socijalno demokratsko stranko Hrvatske in Slavonije.

Sklepi Glavnega odbora soc. dem. stranke Hrvatske in Slavonije.

V nedeljo 16. t. m. je bila v Zagrebu seja Glavnega odbora soc. dem. stranke Hrvatske in Slavonije. Seji so prisostvovali delegati naše stranke sodrugi Etbin Kristan, Rudolf Golouh in Zvonimir Bernot, narodni poslanci. V imenu soc. dem. stranke Hrvatske in Slavonije so bili prisotni sodrugi Vilim Bukšeg, Vitomir Korač, Nedeliko Divac, Sima Kotur in Spiro Gajšina. Razen tega so prisostvovali še člani izvrševalnega odbora soc. dem. stranke Hrvatske in Slavonije v Zagrebu.

Predmet razprave je bilo vprašanje odnošajev med hrvatsko-slavonsko socijalno demokratsko stranko in med našo stranko in vprašanje o udeležbi dunajske konference.

V prvem vprašanju je bil sprejet predlog sodruga Etbina Kristana, da se ustanovi paritetna komisija osem članov, ki naj izvrši vse potrebne predpriprave za končno zedinjenje obeh strank. Strankin zbor socijalno demokratske stranke Hrvatske in Slavonije, ki se bo vršil meseca maja t. l., bo v tej zadevi napravil končno veljavne sklepe. Paritetna komisija bo dotlej vodila skupne zadeve obeh strank.

V vprašanju udeležbe dunajske konference so hrvatski sodrugi vzeli na znanje izjavo naših sodrugov, da se naša stranka te konference udeleži, ker je to že definitivno sklenjeno, ter da je ne smatra za ustanovitev nove internacionale. Hrvatsko-slavonska soc. dem. stranka se dunajske konference ne udeleži, ker je vključena v drugi internacionali in ne smatra za oportuno, da te vezi pretrga, niti tega brez sklepa strankinega zbora ne more storiti.

Polce tega je bilo na seji glavnega odbora z dne 14. in 15. t. m. v Zagrebu rešeno še mnogo drugih važnih stvari notranje-organizatoričnega značaja.

Boj za bolniško blagajno.

LDU Ljubljana, 19. januarja. — Danes se je pri ljubljanski deželni vladi pod predsedstvom poverjenika Ribnikarja vršila konferenca, na katero so bili povabljeni zastopniki bolniške blagajne in obrtnikov. Šlo

je zato, da se v zmišlu resolucij obrtnikov odpravijo gotovi nedostaki pri poslovanju bolniške blagajne. Bolniško blagajno so zastopal g. ravatelj Kočmur, tajnik dr. Žužek, zdravnik dr. Zalec in magister farmacije Šlajpah. Obrtnike so zastopali gg. Franchetti, Meglič in Pollak. Po daljši debati so se ugotovilo, da tudi obrtniki niso zoper centraliziranje bolniške blagajne, pač pa, da zahtevajo, da pridejo tudi oni do vpliva pri vodstvu tega zboda. Nekateri so zagovarjali stališče, naj se v bolniški blagajni dopusti obrtnikom polovico mest v vodstvu, drugi pa so bili mnenja, naj se obrtniško zavarovanje loči od delavskega zavarovanja in naj si vsak stan zase po svojih močeh uredi to zadevo. Poverjenik Ribnikar je opozarjal na to, da takih izprememb momentano ni mogoče izvesti, vsled česar pa bo poverništvo za socialno skrb pospešilo razpis novih volitev za bolniško blagajno, po katerih bi se razmerje med obrtniki in bolniško blagajno uredilo v splošno zadovoljnost.

Pazimo na organizacije.

Vsaka organizacija ima le takrat moč in vpliv, če jo tvorijo člani, ki imajo med seboj znanje in ki jo vodijo zaupniki članov, to je moč, kateri so si pridobili v svoji organizaciji zaupanje s svojo resnostjo, poštenostjo in delom. Kadar govorimo o potrebah organizacije, torej v tem primeru ne moremo govoriti o osebnostih, blati in obrekovanju svoje zaupnike kakor to delajo danes skoraj po vsem svetu pisli, marveč moramo, dokler smo resna organizacija, presojati delo, smernice, to je cilj organizacije in s tega vidika tudi, če hočemo, da ostanejo naše organizacije zdrave in da se bodo razvijale v pravih zmišlu, osredotočeni vse naše delo. Našim organizacijam mora biti edino vodilo delo v organizaciji.

Imamo nešteto zgledov zaradi komunističnih nesocialističnih početij v organizacijah in med delavstvom sploh. Marsikateri prej dobra organizacija je oslabela, ker se je članom zagabilo ono nesmoteno po-

cestno zabavljanje in intrigriranje. Kdor se ni trdno razredno zaveden, kdor ne pozna pravega cilja razrednega boja ali pa je tudi sicer resen ali miroluben, tak delavec ob takih dogodkih izgubi veselje za delo v organizaciji ali pa celo obupa nad delavskim pokretom. Organizacija izgubi s tem članstvo, članstvo postaja pasivno in najrazličnejši šarlatani lahko izrabljajo svoje funkcije kakor jim drago. To je velik nedostatek. Če člani in zaupniki organizacije postanejo mladi, je to najhujša bolezen v delavskem gibanju.

Enak slučaj je bil v železničarski organizaciji. Par oseb je razbil organizacijo, ker se zaupniki niso opogumili, da bi bili odkrito povedali svoje mnenje. In danes vlada neos mrtvilo med železničarji, ki jih ni v ponos in ne v korist. Osnovala se je nova organizacija železničarjev, ki je prevzela naloge prejšnje železničarske organizacije. Osrednje strokovno društvo za železničarje v Sloveniji (Ljubljana, Šelenburgova ul.) je nastalo iz potrebe, ker je Savez vse razbil. Zato pa je potrebno, da se železničarji oklenejo svoje organizacije, ki železničarji oklenejo svoje organizacije in lista „Železničar“. Če so omunisti blatičili posamezne zaupnike, je to znamenje, da so zaupniki poštenjaki in železničarji kakor tudi vse druge stroke bi napravile velike napake, če bi podlegle hudodelnemu obrekovanju pikičev. Vsa vendar vemo iz vsakdanjega življenja, da tistega, ki si skuša z obrekovanjem svojega bližnjega pridobiti vpliv, noben pošten človek ne spoštuje in mu ne veruje. In zakaj bi delavstvo verovalo tem ljudem, tisto delavstvo, ki ima višji cilj, razredno zavest in socializem.

Sodrugi, izgradite sistem poštenih zaupnikov, in kjer ga že imate, ga utrdite, da zvečeto zopet naše organizacije.

Polasnilo. V dopisu iz Šostanja se me dolži, da sem jaz priobčil članek „Schleier-tanz“, ki se med drugimi tiče tudi klubčarja Iv. Šmigovca. Izjavljam, da si tam nisem imenoma naveden, da takih poročil nisem pisal. Tregar Rudolf, kand. jur. Ljubljana.

Kongres italijanskih socialistov v Livornu.

Dne 15. t. m. se je sestal v Livornu 17. strankin zbor italijanske socijalistične stranke. Glavna njegova naloga je, da razreši perečo krizo v stranki. Doslej enotna stranka se bo na tem kongresu morda razcepila.

Italijanska socijalistična stranka je bila vso vojno in tudi ves čas po vojni v ostri opoziciji zoper meščansko vlado. Vsled prehoda iz vojnega gospodarstva v mirovno se je italijanski proletarijat naenkrat znašel v sila obupnem položaju. Nezadovoljnost mas je rastla in njena ost se je obrnila zoper povzročitelje vojne nesreče, zoper buržoazijo. Socijalistična stranka je imela tačas najugodnejše polje za širjenje revolucionarne socijalistične ideje. Komunistična struja je kajpada ta položaj znala izrabiti po svoje in je opirajoč se pri agitaciji na zgled Rusije prevladala zmernejše struje, ki so položaj treznejše presojale. Italijanska meščanska vlada je bila v hudih stiskah in je z začasnimi odredbami skušala po malem odjenjavati, da bi ublažila revolucionarno razpoloženje. Toda nezadovoljne proletarske mase so hotele radikalnih in hitrih reform. Tako je socijalistična stranka pri volitvah v državni zbor dobila 156 poslancev, dočim jih je prej imela le 47. Močni socijalistični blok je ogrožal vsako meščansko vlado in vsled tega so morale meščanske stranke hote ali nehoti med seboj močno popuščati, da so mogle tvoriti večino. V parlamentu se je socijalistični blok vzdrževal vsakršnega socijalno-reformnega delovanja; če je bila ta faktika za stranko najoportunejša, ob dejstvu, da socijalistični blok reprezentira precejšnjo moč — prepuščamo italijanskim sodrugom, ki bodo to vedeli bolje razložiti. Dejstvo je, da so socijalisti ob raznih notranje- in zunanje-političnih položajih s svojim zgolj opozicijskim stališčem imeli uspehe. Upor vojaštva v Anconi jim

je omogočil, da so prisilili vlado, da je izpraznila Albanijo. Tisti čas je ves svet pričakoval revolucije v Italiji. Izbruhnile so obširne stavke in delavci kovinarske stroke so zasedli tovarne in si ustanovili sovjet. Ali vodstvo strokovne organizacije si ni bilo edino: eni so smatrali to le za strokovno zadevo, drugi pa za politično in so vsled tega zahtevali obširnejšo revolucionarno akcijo, t. j. revolucijo. Giolitti ni proti zasedbi tovarn ničesar ukrenil in vsled razprtij in različnosti v presojanju položaja je vsa akcija samaobsebi končala s tem, da je vlada delavcem priznala gnotne priboljške in pravico nadzorstva v obratih.

Že zdavnaj prej obstoječo krizo v stranki je direktno pospešila tudi Moskva s svojimi 21. točkam. In tako bodo na kongresu odločevali tri struje: Prva in tkzv. reformistična, ki jo vodijo Turatti, Treves in Baldessi, je proti nasilni revoluciji; druga struja je tkzv. unio-nistična, edinjska, ali centrum-ska, ki jo vodi Seratti; ta struja je sicer za moskovsko internacionalo, pač pa zahteva revizijo predvsem 7. in 17. točke moskovskih pogojev; tretjo strujo tvorijo „čisti“ komunisti.

Kongres v Livorno se udeležuje okrog 5000 delegatov. Na kongres so bili povabljeni tudi trije komunistični zastopniki iz Moskve, katerim pa je italijanska vlada prepovedal prihod.

O poteku strankinega zbora imamo doslej to-le poročilo: Livorno, 17. Že prva seja, ki se je pričela v soboto ob 15. je bila zelo burna. Predsednik Bacci, ki je to slutil, je zato že v svojem pozdravnem govoru pozivljil zborovalce, naj ohranijo dostojnost v razpravljanju. Ko je povzel kot prvi govornik besedo Pavel Levy, odposlanec nemških komunistov, so začeli ekstremisti vpiti: „Doli z Dittmanom!“ (Ta je eden izmed vo-

Kaj pravi Stojan Protić?

LDU Beograd, 18. jan. Stojan Protić je po dolgem času na poziv svojih prijateljev prišel v radikalni klub, da pojasni svoje držanje v sedanjih političnih situaciji. Protić je rekel: Polaganje prisage pred ustavo je velika politična napaka. Po mojem mnenju morajo narodni poslanci položiti prisago ustavnemu kralju, t. j. potem ko bo kralj prisegel na novo ustavo.

LDU Zagreb, 19. jan. „Jutarnji list“ poroča iz Beograda, da je v živahni, dolgi seji radikalnega kluba Stojan Protić obsodil vlado dr. Vesnića radi poslovnika in ustavnega načrta, ki in je predložila. Dr. Vesnić je nato obrazložil svoje postopanje, narkar je govoril Ljuba Jovanović, ki je zavzel posredovalno stališče med Protićem in ostalimi člani radikalnega kluba.

LDU Zagreb, 19. jan. „Narodno Djeło“ poroča iz Beograda, da je radikalni klub sklenil na svoji seji, da bo podpiral akcijo Stojana Protića v svrhu izhoda iz sedanjega položaja, ako se ne posreči Pašiću, sestaviti močnejše večino. Klub vsem obstoječim zaprekam pa se ne more govoriti o razkolu v radikalni stranki, kakor so to poročali

nekateri listi. Položaj se bo razbistril, ker sodijo, da Protić še ni izrekel zadnje besede, ker je na seji radikalnega kluba bilo na njegovi strani precej članov.

Radić zahteva hrvatski sabor.

LDU Zagreb, 19. jan. „Narodno Djeło“ doznava iz Beograda, da je dr. Basariček izročil vsem parlamentarnim klubom Radićevo pismo, v katerem se zahteva sklicanje hrvatskega sabora in izročitev vlade v Hrvatski Radićevi stranki. Pismo zahteva, da se za tem prično pogajanja o ustavi. Sodijo, da demokrati na to pismo sploh ne bodo odgovorili. Ostali klubi bodo zavzeli stališče napram Radićevim zahtevam. Sodijo, da ta Radićeva akcija ne bo otežkočila položaja.

LDU Beograd, 18. jan. Dr. Basariček je obiskal vse klube in jim izročil pismo Radićevo, ki vsebuje resolucije HRSS. Basariček je dal časa govoriti tudi s Stojanom Protićem. V parlamentarnih krogih se govori, da bi se Radić udeležil sodelovanja v konstituenti, če bi se izpremenilo besedilo prisage.

diteljev nemških neodvisnih socijalistov, ki prisostvujejo tudi kongresu. Hrup se je poleg tega tedaj, ko je Gennari izjavil, da je politično vodstvo stranke povabilo na kongres samo pristaje tretje internacijske in da pristajajo drugi strank prisostvujejo zborovanju le kot gostje in nimajo pravice do besede. Levy je nadaljeval nato svoj govor in napadal Scheidemanna. Povdarjal je, da edinstvo stranke ni vedno koristno proletarijatu. Za njim je začel čitati Frola brzojavko, ki jo je poslal izvrševalni odbor Tretje internacijske v Moskvi zborovanju. Brzojav napada zlasti Serratija, očita mu reformistične težnje. Tu je nastal zopet silen hrup, ki se je le polagoma in s težavo polegel. Poslanec Misiano (pripadnik „čistih“ komunistov) predlaga izpremembo dnevnega reda, da bi prišla 6. točka, t. j. poročilo stranke in Tretja internacijska na prvo mesto. Predlog je sprejet. Prvi poročevalec Graziadei (eden izmed odposlancev ital. soc. stranke, ki so bili v Rusiji) je za edinstvo komunistov, vendar pa bo glasoval za isto frakcijo, ki jo bo pripoznala Tretja internacijska. Govorec o proletarskem gibanju, pravi, da se ne sme dopustiti, da bi si buržoazija opomogla. Živimo v revolucionarni dobi, zato je glavna naloga polasti se oblasti in proglasiti diktaturo proletarijata. Četudi se zaveda sicer vseh posledic razkola, vendar pa je mnenja, da je razkol potreben. Zaključuje z izjavo, da bo glasoval za Tretjo internacijsko. Na nedeljski predpoldanski seji se je oglasil k besedi vnovič Graziadei

ker ga je v soboto nekdo prekinil z medklicem, da je bil za vojno. Zopet je nastal silen hrup, ki se je poleg tega, ko je Graziadei zapustil govorniški oder. Nato dobi besedo bolgarski komunist Kabakčev, ki je prinesel s seboj novo pismo Tretje internacijske. Čitanje tega pisma, ki ga je sproti prevajal Misiano je bilo ponovno pretrgano od protestov edinštev in odobravanja čistih komunistov. Naglašujoč kritični gospodarski položaj Italije in stališče meščanstva napram proletarijatu, pravi pismo, da je čas revolucije dozorel. Dalje očita Serratiju, da zanika obstoj teh pogojev v Italiji in da se brati z reformisti. Delavska zveza in politična stranka nista storili svoje dolžnosti o priliki zasedbe kovinarskih tvornic. Pismo zavrača trditve, da bi bil izvrševalni odbor Tretje internacijske slabo poučen. Sprejeti je treba brezpogojno in v celoti moskovske točke, ali pa zapustiti internacijsko. Popoldne je govoril v imenu edinštev komunistov Baraton. Tudi njegov govor je bil mnogokrat pretrgan od medklicev različnih struk. Njegova skupina je pripravljena sprejeti 21 točk, v kolikor se dajo izvesti, upoštevaje položaj dežele. Brani in opravičuje postopanje stranke in strokovnih organizacij o priliki zasedbe kovinarskih tvornic ter navaja vzroke, zakaj ni smelo priti tedaj do revolucije. Bordigov medklic: Kdaj do revolucije? je izzval takšen vihar, da se je morala seja prekiniti. Se-le čez nekaj časa je mogel Baraton nadaljevati svoj govor, ki so ga vedno spremljali razni medklici.

Razbijmo državo!

(Konec.)

Pomen ustanovitve Jugoslavije.

Ustanovitev naše države je sama na sebi revolucionaren dogodek. Ustanovitev pomeni končni kamen pri zgradbi naše stoletne nacionalne in grajske revolucije. Narod s tremi imeni si je ustvaril svojo državo. Ona pomeni za njega svobodo vsaj v tem zmislu, v katerem jemljejo danes svobodo za druge narode. Socijalisti nimamo nobenega razloga, da bi rušili ta prirodni rezultat zgodovinske evolucije. Nasprotno smo bili dolžni ga doseči, ko pa smo ga dosegli, da ga varujemo. Zato smatramo rušitev in razbitje naše države kot hrepenenje reakcije. Delovanje na tem polju smatramo za reakcionarno in ne za revolucionarno politiko.

Socijalistično stališče do države.

Vendar komunisti poudarjajo in branijo rušitev države (ne samo naše, temveč sploh vsake), kot revolucionarno delo, torej kot zahtevo napredka, zahtevo progressa sploh. Njihovo stališče smo omenili zgoraj, toda sedaj ga bomo malo premotrili.

Socijalistično stališče do države je teoretično zelo slabo izdelano, a programatično sploh rešeno ni. Socijalistično gibanje ima svojo posebno filozofijo, toda ta se giblje — kakor sploh vse socijalne znanosti, izključno v oblasti znanstvenih hipotez. Toda v oblasteh hipotez — prav tako ko v poeziji — vlada primerna svoboda. Kakor sploh tudi ne moremo poudariti ne enega konkretnega socijalno filozofskega stališča. Celo med samimi marksisti — ki so vendar v tem oziru najbolj opredeljeni in najbolj konsekvantni — ne vlada enako stališče.

To je tudi razlog, zakaj ni v pogledu države same do vojne vseboval ne eden socijalistični program konkretnih zahtev. Vse konkretne

zahteve praktičnega socijalističnega programa se gibljejo s pogojem obstoja države in zato zahtevajo gotove reforme v zakonodajstvu in državni upravi. Načelni del socijalističnega programa se torej večinoma zadovolji s poudarkom socijalističnega stališča zgodovinske tendence družabnega razvoja. Nikdar pred vojno niso socijalisti v svojem programu formulirali točko, ki naj bi se glasila: Razbijte državo. To so vedno smatrali za parolo anarhistov in sindikalistov.

Šele za časa vojne so to storili ruski boljševiki, ki so pozneje zavrgli socijalistično ime in cel praktični in konkretni socijalistični program in postavili samo eno točko, samo eno zahtevo: dvignimo revolucijo, vzemimo oblast in zrušimo državo. Na njeno mesto stopa oblast sovjetov, ki šele izvaja praktične socijalne politične reforme. Vsaka druga politika, ki prizna državo, je reakcionarna. Država se ne sme konsolidirati, nego razbiti. Zato smo vsi socijalisti, ki ne sprejememo tako formuliranega praktičnega boljševiškega programa, izdajali revolucionarne politike in postanejo protirevolucionarji, renegati, agenti in stražarji buržoazne razredne vlade in buržoazne države. Zato je tudi najpomembnejša naloga komunistov kompromitirati in uničiti nas „social - patriote“. Z eno besedo vse predvojni socijalizem, vse njegove teoretike, praktične delavce in agitatorje so razglasili za „falsifikatorje Marksa“ — in edino oni so se razglasili za pravoverne marxiste, za edino „prave“ socijaliste snloh.

Marx in Engels o državi.

Ta salto mortale moremo najbolj zasledovati, če preberemo Leninovo knjigo „Država in revolucija“. (Izšla je tudi v srbskem

prevodu v izdaji komunistične knjižarne.) Z nenavadno smelo rabulistično Marx in Engels je napravil temelj svojih zahtev po razbitju države. Kakor vsi socijalistični pisatelji in teoretiki sta tudi Marx in Engels postavila neka hipotetična stališča do države. Smatrala, da bo država z zmago socijalizma polagoma umrla. Država kot družabna organizacija je osnovana na vladavini posameznih razredov. Ko bo odpravljena razredna nadvlada in umro razredi sami, izumre tudi država, ker postane nepotrebna, odveč. Kot velika misleca in filozofa sta podala samo nedoločno socijalno filozofsko prognozo. In sicer zelo verjetno prognozo. Ali kaj je Lenin napravil iz nje? Iz nedoločne prognoze je napravil praktični politični program: Ugonobimo državo. Pri Marxu in Engelsu je izumiranje države posledica zgodovinske zmage socijalizma, pri Leninu je prva in edina točka praktičnega političnega programa: razbijmo državo in predhodna točka za praktično socijalno - politično reformno delo, za odpravljanje razredov, privatne lastnine itd. Toda če ravno Marx in Engels nista svoj živ dan — dasi sta živo sodelovala pri ustvarjanju številnih socijalističnih strankinih programov — ne zdaleka postavila takšno zahtevo za praktično socijalistično politiko, vendar komunisti oznanjajo svetu svoj program kot edini marxistični praktični socijalistični program!

Varujmo se utopizmov!

V svojem bistvu je ta praktična zahteva popolnoma utopistične nature. Država ni umetna zgradba posameznih velikih duhov, političarjev in silozofov. Ona je rezultat zgodovinskega razvoja in se obračunje iz notranje nujnosti od primitivne do izpolnjene oblike. Nje ne moremo stvarno zamenjati, ne ukiniti, razbiti, ugonobiti. Vsak tak poskus je v svojem bistvu ravnotako reakcionaren, kakor je tudi reakcionarna namera, preprečiti evolucijo države. Politike ne ocenjujejo po motivih, nego po rezultatih. In rezultat boljševiškega „ukinjenja države“ je reakcionaren, je padec v reakcijo, v despotstvo in v barbarstvo. Dva primera — edina, ki obstojata — nam to dokazujeta. V Madžarski je boljševiško „ukinjenje države“ dalo vlado v roke zopet aristokratski in veleposesniški oligarhiji, v Rusiji je pa privedlo do despotstva čitice fanatikov, ki ni zato nič boljše, ker jo gonijo drugačni motivi.

Osvojimo državo.

Revolucionarna politika ni rušenje brez izjeme, nego da rušimo samo to, ki je zrelo za uničenje in namesto česar že obstoje drugi organi, ki bodo prevzeli delovanje porušene države.

Današnja država brez sumne koristi kapitalističnemu razredu: je tudi ozran kapitalističnega razreda. Toda ona je obenem tudi organizacija cele družbe. To je bila od svojega začetka. Ali ona ni od svojega začetka kapitalistična. V fazah svojega razvoja je bila vedno organizacija cele družbe. Tudi jutri more ravno tako (in zopet s pomočjo notranje evolucije ko do sedaj) prenehati biti kapitalistična in postati delavska in socijalistična. Hrepenenje po splošni demokraciji in socializaciji bo dovedlo tudi do nove državne oblike. Kakšna bo bila ta nova oblika, to ni odvisno od naših stvorenih hrepenenij, nego od sil, ki vravnajo pravec socijalnemu razvoju. Razbijti državo in samovoljno ustvariti

novo obliko družabne organizacije je ravno tako nemogoče, ko razbiti stroje in hoteti samovoljno vrniti socijalni organizaciji produkcije prejšnje oblike. Kaiti tudi stroji le danes ozran socijalne proizvodnje ki koristi v prvivrsti kapitalističnemu razredu. On danes konkurira delavcem, ustvarja na eni strani bedo in prepad, a na drugi strani gradi nove oblike družabne proizvodnje, ki v svojih skrajnih konsekvencah pomenijo končno osvoboditve cele družbe izpod kapitalizma. In za to delavci in socialisti ne kličejo: razbijmo stroje, nego osvobodimo stroje! Enako je tudi z državo. Država služi danes pretežno kapitalističnemu razredu, vzdržuje bedo in nevelje širših slojev naroda. Toda izpod ljudske kapitalistične države se tvori socijalistično jedro in se pripravlja transformacija, ki bo dovedla do padca gospodarskega kapitalističnega razreda nad državo. Pravi tako kakor je prišlo do padca gospodarstva fevdalnega razreda nad državo. In zato se moramo, mesto da kličejo „razbijmo državo“, odrijeti iste taktike kakor napram strojem in ta je: „osvojimo si državo“ in stavimo jo v službo interesov vseh onih, ki delajo.

„Razbijmo stroje.“ ravnanje po tej paroli bi nas upropastilo in vrglo v neizmerno bedo in revščino. Zemlja ne bi mogla več prehranjevati 1600 milijonov ljudi. „Razbijmo državo.“ uresničenje te parole pa bi nas dovedlo v novo dobo tako zvane „prave“ nestle. Proletariat je zavzel politiko gesla „razbijmo stroje“, noče pa zavreči politike po geslu „razbijmo državo“: kaiti prva ko druga politika je reakcionarna in ne revolucionarna. Proletariat pa more biti trdni nositelj samo progressne politike, to je politike revolucije, ne pa politike regresa, reakcije.

Politične vesti.

+ Zbor zemljoradnikov. Danes se v Belgradu sestane glavni izvrševalni odbor „Saveza zemljoradničkih stranka“ vse države. Na tem zborovanju se bo podrobneje razpravljalo o situaciji v parlamentu ter se bo sklopalo o zavzetju stališča. — To se pravi: barantanje se bo dalje, da bo več kofa.

+ Ni res! Ministrstvo za prehrano in obnovno zemljo bo odpustilo vse uradnike in uslužbence odseka za prehrano v Črni gori, kor je bil ta odsek gnezdo komunistične in republikanske propagande. — To ni res! Če je bil pa ta odsek gnezdo prajstražbarije, to je druga stvar!

+ Diplomatska tajnost. Včeraj se je vršilo posvetovanje izvršovalnega odbora zemljoradničke stranke, na katerem se je razpravljalo o sedanjem položaju. —

+ Radičevci. Radičevci so potom svojega poslanca dr. Basaričeka v Belgradu izročili vsem strankarskim klubom svoje resolucije. Dr. Basariček je dne 18. tm. konferiral s posameznimi klubi s komunisti, s socijalnimi demokrati, s Protičem, in z demokrati. Dr. Basariček je govoril o suverenosti konstituante in o eni izmed glavnih zahtev Radičeve stranke, da namreč konstituanta z dvotretilinsko večino izjavi svojo suverenost.

+ Promocija predsednika Masaryka. Promocija predsednika Masaryka za častnega doktorja filozofije zagrebškega vseučilišča se je izvršila 17. tm, dopoldne. — Navzočih je bilo mnogo gospodov iz Zagreba, Slavonosti se je udeležil tudi poslanik kraljevini SHS g. Hribar. V svojem odgovoru na slavnostno govoranco je rekel predsednik Masaryk med drugim, da „želi vsem profesorjem zagrebškega vseučilišča popoln znanstveni uspeh, da bi prišla na jugoslovenske visoke šole spretna in sposobna generacija.“ —

+ D'Aunzio je odšel z Reke. D' Aunzio je v torek odpotoval z avtomobilom. — In z denarjem tudi.

+ „Piccolo della Sera“ javlja iz Trsta, da se bo vršila svečana anketa priporočnih pokraju dne 6. februarja t. l. Rimsko vladbo v Trstu zastopal minister, kralj se pa svečanosti ne udeležil.

+ Francosje za Avstrijo. Kakor dognava Politische Korespondenz, bo francoska vlada, ki je pripravana o neobhodni potrebi, da se dovolji Avstriji kredit, zahtevala pri vrhovnem svetu, ki se sestane dne 24. tm, da takoj ukrene vse potrebno glede ohranitve Avstrije.

+ Revizija sodnijske razprave Luksemburg-Liebkecht. Siegfried Weinberg, zagovornik Roze Luksemburgove, je naslovil na berlinsko sodnijo zahtevo, da se proces proti Luksemburgovi in Liebkechtu revidira. Stori je to na podlagi nekoga dokumenta o umoru obeh komunističnih voditeljev, ki ga je objavil Liebkechtov prijatelj Runge. Weinberg je tudi podal obsežni material na naslov oficirskih morilcev in proti vojnemu svetniku Joernesu. Sodnija je zahtevo sprejela, proces se je zopet pričel.

+ Odložitev zavezniske konference do prihodnjega tedna. „Figaro“ piše: Francoska vlada je obvestila uradno vlade v Rimu, Londonu in Bruslju, da se zavezniska konference ne bo mogla začeti dne 19. tm, vsled vladne krize, da pa se bo lahko vršila začetkom prihodnjega tedna. Večina listov meni, da se odprti zavezniska konference v ponedeljek dne 24. januarja. Parlamentarni dopisnik „Daily Expressa“ piše, da se je Lloyd George končno odločil, da pojde osebno v Pariz.

Organizacijski vestnik.

Iz stranke.

Celje. Občni zbor tukajšnje organizacije JSDS se bo vršil dne 23. januarja 1921 ob 9. uri dopoldne v prostorih gostilne „Zeleni travniki“. Dnevni red: Poročila predsednika, blagajnika in preglednikov. Volitev novega odbora. Volitev komiteja za delavski dom. Raznosterosti.

Opozarjamo člane, ki še niso poravnali članarine za december 1920, da to izvrše do občnega zbora, ker drugače nimajo dostopa na njega. Vstop imajo samo člani politične organizacije JSDS. Izkaznico mora vsak prinesiti s seboj in svrhu kontrole. K polnočestvini udeležbi vabi odbor Kra. polit. org. JSDS v Celju.

Iz strok. organizacije.

Občni zbori usnarjev se vrše dne 23. januarja v Šoštanju in na Vrhniki. — Tajništvo.

Zaupniki kovinarske organizacije — pozor! Podpisano tajništvo je dobilo poročilo, da iščejo podjetniki več kvalificiranih d' sicer: 5 stavbenih ključavničarjev in 3 kovače (gradba mostov). 1 mehanika, 1 livarja. Kdor bi reflektiral na to službo, naj potem podruženice kovinarjev povpraša za naslov podjetja pri našem tajništvu. — Tajništvo kovinarjev.

Vestnik Svobode.

Seja centralnega odbora „Svobode“ se vrši v petek dne 21. tm, ob 7. uri zvečer v Selenburgovi ul. 6-11. Vsi odborniki naj so zanesljivo udeleženi seje.

Dramatični odsek podružnice Svobode na Glincah uprizori v nedeljo dne 23. tm, ob 7. uri zvečer v Travnovi dvorani veseloigro: Ogenj ni igrača. Vstopnice v predprodaji se dobe v prodajalni Konzumnega društva na Glincah in v Rožni dolini. Na dan predstave pa od 9.—12. ure ter od 3.—5. popoldne pri Travnovi dvorani.

XV.

Predsedniku naposled ni preostajalo drugega, kakor ugotoviti, da je potom „plebisita“ izvoljen Kantaka.

„Toda, kje pa je Kantaka, da ga počastimo?“ je koncem konca vprašal predsednik.

Nikdo ni vedel. Ratnapala je menil, da Kantake v njemu lastni skromnosti morda sploh ni v pantonu, ampak da se pase daleč tam kje med navadnimi konji. Naj se tedaj preišče vseh elizij in spodnji svet.

Gazela pa je bila mnenja, da se je Kantaka gotovo zopet prerodil in da se naj preišče tudi zemlja.

Naposled je predlagal Brount, da naj zborovanje ostane „v permanenti“, dokler se ne najde Kantaka.

Predlog je bil sprejet. — Kantako so iskali po vsem razsežnem eliziju na spodnjem in na vrhnjem svetu — toda zaman.

Tedaj je stopila Kleopatrina kača pred zborovalce rekoč:

„Kantaka je gotovo v nebesih bogovi! Vsaj Budha mu je obljubil to, ko je te-

LISTEK.

I. Suchy:

Elizijada.

(Konec.)

Kot starostni predsednik je otvoril zborovanje Androkitejev lev. Toda kljub trikatnemu rjovenju predsednika le ni bilo moči miriti zborovalcev, kar pri tolikih strankah, ki so kandidirale svoje izvoljence, ni bilo prav nič čudnega. Se-le ko je predsednik odposlal Noetovega goloba, da z višine zakliče zborovalcem „silencium“, so se dahovi nekaj pomirili.

Poročevalec je bil izvoljen per acclamationem Robespierrev pes Brount. On, ki je tolikrat spremljal svojega gospodarja v konvent ter tam bdel ob njegovih nogah, je bil za ta posel takorekto predstavljen.

Brount je pozdravil zborovalce in orisal v kratkih potezih velepomembno nalogo, v koje rešitev so se zbrale vse živili panteoni. Nato je pozdravil kandidato.

Vsem vidni so stali drug tik drugega pod predsedniškim prostorom. Niso bili še

vsi navzoči, zakaj manjkal je še indijski slon Ratnapala. Pa kakor so je ravnokar doznalo po njegovem odposlancu iz lotosovega jezera, indijskomu labudu, se je Ratnapala že odpravil na pot.

Ni še Brount končal svojega ekspezeja, kar nastane v sprednjih vrstah velih nemir. Predsednik je ravno nameraval motilce poklicati k redu, ki prisopihajo, odnosno skoči kar preko glav drugih, v areno gazela, prišajača vest, da prihaja slon Ratnapala.

In že so opažali, kako ceremonijski množiti s svojimi dolgi rokami delijo množico na obe strani pota, vzklicajoč: „Prostor, dajte prostora za voljno kandidato!“

Skozi tako nastalo verzel so prihajali v areno Bucefal, slon Poros in za njima slon Ratnapala ter Kleopatrina kača, ki se je poleg obeh debelokožcev vkobarila na tleh.

Predsednik je pozdravil častiljivega Ratnapala in ga povabil, naj zavzame odkazano mu mesto med kandidati. Toda slon, ki je stal sredi arene, je glasno zatrobental ter zaprosil besede, češ da popravi nečisto pomoto.

„Ta pomota,“ je rekel, brž ko mu je predsednik podetil besedo, „je v tem, da

nameravate mene izvoliti kot najsvetejšo žival. Ta čast pa se more izkazati samo enemu bitju, namreč konju Kantaka, na katerem je jezdit Buddha.“

Ko je Bucefal šel, da častiljivi Ratnapala kot najvrednejšo stvar slavi plemenitoga konja, je glasno zarežgotal „Čužite, kar pa je imelo za posledico, da ga je predsednik poklical k redu.“

Ratnapala je po tem incidentu vtemočil svoj predlog izvajajoč:

„Dočim so vsi drugi ustanovitelji ver popolnoma prezrli živali, se je edino le Budha zavzel za nas uče, da se mora imeti milosrčje za vseni bitji, ne samo z dvonožnim Slovomom. Pa ne samo to. V onih, ki so pretekli pred njegovim zadnjim življenjem na svetu, se je nešteto krat na novo prerodil v živalskih oblikah, sedaj kot jelen ali antilopa, konj ali slon, bivol ali tiger in tako je proiskušil tudi v naših oblikah vedno na novo se porajajoče trpljenje zemeljskega življenja. Ko je v zadnji fazi svojega bivanja na svetu kot kraljevič Siddhartha srijav zapustil svoj dom, tedaj ga je ponesev v puščavo, iz katere je pozneje izšel v Nirvano, njegov konj Kantaka. Radi tega smatram, da bi bilo umestno, vsaj mesto

mene, postaviti kandidatom Buddhovega konja Kantaka, katerega s tem najkrajše priporočam v izvolitve!“

Sedaj ni bilo več govora o kakem pravičnem potoku glasovanja. Vse se je gnetlo okrog slona odobravajoč njegov predlog. Če je pa kdo hotel vendar govoriti v prid kandidaturi oslička, muje, velbloda, Argosa ali mačka, so ga vedno prevpili ali opice obmetavajoč ga s kokosovimi orehi, ali so prekinili njegov govor sloni s svojim trobentanjem ali tigri z rjovenjem. Posebno pa je zrasel greben privrženec Ratnapale, ker Androkitejev lev teh, najbrže iz sorodnih nagibov, niti ni poklical k redu. Naposled je celo neki fanatičen nosorog pretel z amokovim letom skozi vrste zborovalcev — hoteč vsakega nabosti in pogaziti, ki bi se upal glasovati proti Kantaki.

Amok let je patologičen pojav v južno-vzhodnih indijskih in sosednjih deželah. Veliko ljudi je podvrženo tej „bolezni“. Kogar se loti, tisti divja kakor stekel pes po ulicah in pragozdih ter napade vsakega, ki ga sreča, s bumerangom, katerega z vso sprostostjo vrže v dozdovnega mu nasprotnika.

Zadružništvo.

V Spodnji in Zgornji Siski. Člansko njo za okrožje Spodnja in Zgornja Siska zborovanje konzumnega društva za Slove- se vrši dne 23. tm. ob 3. uri popoldne v bivši Sulvereinski šoli v Sp. Siski. Vabijo se člani, da pridejo polnoštevilno.

Člansko zborovanje za okrožje Vodmat se vrši neprekinjeno dne 26. tm. v sredo ob 7 uri pri Pavšku.

Za okrožje Ljubljana (podružnici Sodna ul. in Krakovo-Trnovo) se vrši člansko zborovanje dne 25. tm. v torek ob 7 uri pri Novakoviču (Sodna ul.)

Gospodarstvo.

— Zakon o elektrifikaciji. Promet. mit. se je obrnilo na ministrstvo za javne zgradbe s prošnjo, da bi se sestavila strokovna komisija, ki naj bi izdelala načrt zakona o elektrifikaciji države. Ta načrt je sedaj izvršen ter se je razposlal vsem gradbenim direktorjem na oceno. Po tem načrtu naj bi vsa električna podjetja v državi pripadala v prvi vrsti državi, dočim bi jih smeli pri- vatniki graditi samo tam, kjer jih ne gradi država. Država sme, ako treba, izvesti tudi eksproprijacijo proti odkodnini. Privatniki morajo, ako hočejo, porabljati tuje nepre- mičnine, dovoliti lastnikom teh nepre- mičin soudeležbo pri podjetju. Obstojča elek- trična podjetja sme država, ako smatra za potrebno, prevzeti v svojo last. Vzdrževa-

nje krajevnih tokovodov in mrež spada v delokrog občinske uprave dotičnega kraja. Najvišji posvetovalni zbor v elektrotehni- nih stvarih je državni elektrotehnični svet, in obstaja iz 15 članov in 15 namestnikov. V ta svet vstopi po en delegat ministrstev za trgovino in industrijo, za javne zgradbe, za poljedelstvo, promet, šume in rube in narodno zdravje, po en zastopnik vseh zbornic, po en zastopnik elektrostrojne fa- kultete ter inženirskega in pravniskega združenja. Kot kontrolni organ za dohodke od električne energije se ustanovi pri trgo- viškem ministru elektrotehnični finan- čni odsek. Način, kako bo ministru za javne zgradbe izvršilo potrjeni načrt, se bo določil s posebno uredbo. Z ozirom na nu- nost predmeta se bo ta zakonski predlog predložil konstituenti takoj, ko bo sprejeta ustava.

— Revizija carinskih tarif. V finanč- nem ministru se je sestavila komisija za revizijo carinskih postav in tarif. Za predsednika je imenovan g. Kukič, general- ni ravnatelj državnih carin.

— Znižanje cene premoga v Italiji. Glavno ravnateljstvo italijanskih državnih železnic je znižalo cene premoga, ki ga od- stopa zasebni obrti. Cene nemškega pre- moga je n. pr. znižala od 550 na 480 L, premoga za plavže in plinarne od 530 na 460 L, šlezjskega premoga od 720 na 600 lir itd. — Tega Trboveljska tudi ne bo raz- zumela!

spodnjo Sisko. Adamič je bil s svojo ženo poročen samo šele šest tednov. Imel pa je zelo intimno ljubavno razmerje z Rozo Klajnerjevo. V torek pozno v noč sta šla proti Gruberjevo kanalu. Okoli 11. ure je zasilil službojoči stražnik silen plin v vodo in obupen ženski klic iz vode nad Karlovskim mostom. Klic se je še dalje po- navljal in je kakih 30 metrov pod mostom popolnoma utihnil. Začeli so preiskovati v okolici ter so v bližini Čebeve vile na str- mem bregu Gruberjevega kanala našli črni ženski muš in razna poslovilna pisma, pi- sana od moške roke. Iz teh pisem so skle- pali na osebi obupanah utopljencev, katerih doslej še niso našli, ker jih je silnoderža voda odnesla proti Fužinam oziroma Vev- čam.

Samomor. V sobi pri belem dnevu se je v Motniku pri Kamniku obesila dvajset- letna gostilničarjeva žena Marija Dobišek. Bila je še le šest tednov poročena. Vzrok malenkostni družinski prepir.

Samomor. V Mariboru se je v nedeljo dne 16. tm. ustrelil 53 letni vdovec Antan Rokavec, najbrže v sled neozdravljive vo- denice.

Celjske novice.

Proračunski odsek gerentskega sosveta celjskega je v šestih sejah zaključil svoje delovanje. Ker se sliši mnogo kritikovanja o sedanjem gospodarstvu in največ zaradi tega, ker občinstvo ni o vsem podučeno in ker nima k sedanjemu provizoriju pravega zaupanja, ki bi ga mogoče imelo do po- spošni in enaki proporcij volilni pravici izvoljenih občinskih funkcionarjev. Poveda- ti moramo in tudi obenem konstatiramo, da je bila občinska uprava do preobrata ob- vlada od privilegiranih oseb brez vsake kontrole. Gospodarilo se je pač tako, ka- kor smo navajeni slišati povsod tam, kjer ni bilo nobene kontrole in kjer je vladala edino ena stranka sama. Ravno tako ni nič drugega ni tukaj. Treba bo še mnogo na- porne in smotnega dela, predno se bo tu- di ta Avstrijski hlev popolnoma očistil. Da si bomo vsi na lasnem, moramo tudi javno- sti povedati, in sicer objektivno, da je za- res bilo občinsko gospodarstvo že pred preobratom popolnoma »zafurano«. Sedanja občinska uprava je prevzela po preobratu sledečo bilanco: aktiva 8.424.433,33; pasiva 8.667.344,59; vrednost 1.233.578, 35; gotovi- ne 33.510,39. — K tem moramo računati še trmilijonsko vojno posojilo, katere je se- danj samo na obrestih naraslo za 800.000 K. Drugi izdatki so se pa po petdesetorili, ta- ke da imamo sedaj celokupnih obveznosti okroglo 10 milijonov kron! Da je potrebno vse občinsko gospodarstvo sanirati, je sa- moobsebi razumljivo. Prodaje se bodo krili dol- ginski, katerih obresti nas hočejo pogoltniti. Zato sva glasovali za tak predlog tudi za- upnika JSDS. Popolnoma razumljiva nam je kritika med občinstvom, ki pa bodisi da je opravljena ali ne. Nehala pa gotovo ta- ko dolgo ne bo, dokler se ne da občinstvu prilagoditi, da samo odloči, kdo naj gospo- dari s temi visokimi obveznostmi, za katere jamči ono samo. Če zadnje volitve so nam jasno pokazale, da je sedanja sestava ge- rentskega sosvetnika krivična, zatoraj za- hteevamo, da se preloži razpisno občins- ke volitve na podlagi splošne, enake in tajne proporcije volilne pravice.

Okrajno sodišče. Dne 17. januarja 1921. se je vršila obravnava proti ss. Leskovsku Alojziju, tajniku »možne strokovne komisi- je in Ambrožu Jakobu, delavcu v Westnovi tovarni zaradi tožbe, ki jo je vložil g. dr. Anton Ogrizek, odvetnik v Celju, obenem voditelj »Jugoslovanske strokovne zveze«, češ, da sta ga razžalila na časti ob priliki medznanega gibanja meseca novembra p. l. (Glej notico v Napreju z dne 21. dec. 1920. štov. 293). Ker so se klerikalni podporniki v Westnovi tovarni čutili žaljene, da je s. Leskovšek na podjetniškem shodu pri Jugo- slovancu poročal, da je organizacija kovinar-jev dosegla lepe uspehe, dočim je neka druga struja vložila spomenko samo za 15 odstotkov povišanja plač. Prodajnik klerikalne skupine g. Koren Blaž, delavec v Westnovi tovarni, namesto, da bi bil zado- voljen, da je dobil s pomočjo kovinarske organizacije ravno isto povišanje kakor de- lavci včlanjeni pri kovinarjih, je šel ne- spametno denuncirati razne sodrge, zlasti pa s. Leskovška, češ, da je žalil g. dr. Ogrizka. Na vprašanje sodn. g. dr. Kraja- čica, ki je vodil jako stvarno in objektiv- no razpravo, je g. Ogrizek izjavil, da on ne- ve nič proti tožencu, ker ni bil na shodu. Nato je bila zaslišana priča Sostor Marija, ki je izjavila, da ni nič slišala govoriti na shodu zoper dr. Ogrizka. Ravnatelj je iz- javil priča, s. Pustek Valentin. Glavna pri- ča g. Blaž Koren, predsednik klerikalne skupine, povzročitelj cele afeje, je pa iz- javil, da ni bil na shodu, da ni ne ve sla- bega o tožencu Leskovšku, toda slišal sem že, da je jako objektivni človek. vem nič o njem.

Nato je g. Ogrizek uvidel, da je popolnoma pogorel ter umaknil svoj predlog brezpo- gojno. Ravnatelj s. Ambrožiču niso mogli nič hudega dokazati, naka sta bila oba ob- tožena oproščena. Stroške za razne kofke in priče, bo plačal tožitelj g. dr. Ogrizek, kakor tudi zastopnika tožencev. Tako se je končala žalogra klerikalnega manevra pred

sodiščem. (Ja, pri dobroizvežbanem stro- kovnjaku tudi ne pomagajo avdokatski kni- fi, ki so se uporabljali. Delavstvo v Westno- vi tovarni se pa zavedaj, da spadaš v or- ganizacijo, ki jo vodijo delavci sami, ne pa klerikalni dohtarji.)

Kam se spravi ono blago pri Gospe- darskem uradu, ki se zapleni verižnikom? To vprašanje se sliši velikokrat in dobro bi bilo, da bi vestni gospod vodja okrajne- ga glavarstva enkrat javnosti to pojasnil. Če se blago porazdeli med mestne uboge, bomo prvi na mestu, da glavarja javno po- hvalimo. Če pa se proda blago gotovim lju- dem, ki so morda v »sorodu«, potem bomo javno izklicali še naprej. — Torej prosimo po- jasniti....

Zasledovanje pristaše socialne demo- kracije potom »novo pečene« državnega pravika. Pred par dnevi so agenti areti- rali našega pristaše Matija Kolarja, češ, da je pisal neki članek v »Napreju« in blatil tudi razne druge visoke gospode. To je ba- je po nekemu srbskemu paragrafu prepo- vedano. S činom priobčenja članka se je avtoriteta gotovih gospodov omajala. Toda gospodje, dopisnik članov se ne nahaja v Celju, ampak v Belgradu! Gospodarstvo pri elektrarni pa smrdi in ta smrad vpliva na to, da se istega obelodani. Zakaj je bilo po- treba kar čez noč odsvoliti, gospodje, vod- ja elektrarne, saj je bil isti Vešega politič- nega mišljenja? Mogoče li ne v sled veri- ženja? In potem, zakaj se ni pri dotičnem gospodu postopalo tako, kakor pri drugih verižnikih? Zakaj knamo verižniški urad v Celju? Ali samo za »gotove« ljudi? Kje je pa tu državno pravdnistvo? Zakaj je bilo potreba carinskemu uradu v Celju — mestni elektrarni zapleniti vsled — nekorektnosti in tihotapljenja cel zaboj žarnic? Bogu kar je božega, kralju kar je kraljevega, in vzdrževanje reda pri uradih za vse sloje nepristransko, to bi bilo pravo uradovanje, ob katero bi se mi nikdar ne obregnili — če pa ni tako, ne bo nič pomagalo, če gre s truno samo okrajni glavar brez pol. ravnatelja lovit one, ki se bore zoper nered.

Celjskim policajem. Večkrat smo že či- tali, kako surovo postopa tukajšnja policija s kolicim metrcnim delavcem. Res, pihanje- vanje je nekaj, kar odbija. Ali kljub temu je potrebno, da se ljudi, ki bi mogli biti dru- gim vzgled, in to so naši varnostni organi, primerno podučijo, kako se morajo obnašati. Če so sami pijani! Naj se torej tudi ne zgo- di, kakor se je zgodilo 11. tm., da sta dva zgoraj omenjenih svobodno rogovila in kričala v svoji pijanosti po ulici. Spregle- damo, toda jih moramo vprašati, če bi ji- ma bilo ljubo, če bi bil kedo prišel in ji- ma dal par udarcev s puškinim kopitom po hrbtu? Menimo da ne. Zato zahtevamo od staršarjev, ker tudi oni niso večno trez- ni, da opustijo surovo postopanje proti vsa- kemu pijanemu človeku.

Kulturni vesnik.

12. številka »Ljubljanskega zvonca« je izšla s sledečo vsebino: Janko Glaser: Božič: Ivan Zorec: Francka: Miran Jarc: Pesem ob čaju: Pastuškin: Vrni se! J. A. G.: Iz Cimpermanovega kroga: Ivan Al- brecht: Tomljeve Tine mlada leta: Igo Gruden: Pod tempeljami: Ivo Šorli: Epilog »Gospe Silvi«: Alojzij Gradnik: Simona Gregorčič: Marija Kmetova: Zamah: Fran- ce Vober: Bergsonova teorija smešnega: Alojzij Gradnik: Žariš in žez...: Avgust Žigon: Korytkova pogodba z Biaznikom: Pastuškin: Romar. Med književnimi poro- čili: Fran Levstik: Poezije: Moderna fran- coska lirika: A. France: Pingvinji otok: Euripides: Medea. Med kroniko: Albrech- tove poročila o naši dram. — S to števil- ko končuje letnik 1920. Prihodnje leto bo stal »Ljubljanski zvon« letoletno 180 K.

Simon Jenko, Zbrani spisi. Uredil dr. Jože Glonar. V Ljubljani 1921. Izdala in za- ložila Tiskovna zadruga. 8. strani 416. Ce- na 42 K, po pošti 3 K voč. V zbirki »Slo- venski pisatelji«, kjer izhaja znamenita druga izdaja Jurčičevih zbranih spisov, so pravkar izšli tudi Jenkovi zbrani spisi: ne same pesmi, ampak tudi njegovi pripoved- ni spisi. Tako imamo sedaj celoga Jenka. Izdaja obsega tudi Jenkov življe- njepis in urednikove opombe k posamez- nim pesmim oziroma spisom. Izdaja je li- no opremljena kot ona Jurčičevih spisov. Knjiga se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

»Sinovi SHS«. V Belgradu bo v za- ložništvo »Epoke« izšla brošura z epigrami na znane jugoslovanske politične osebnosti, na Pašiča, Protiča, dr. Korošca, Vesniča, Pribečevića itd. Brošura bo baže prav zani- miva.

»Akademija«, ljudsko izobraževalno društvo v Ljubljani je s svojim občnim zborom dne 10. t. m. obnovila svoje va- žno kulturno delo. Izbran je bil nov odbor. Predsednik dr. Vladimir Knažič, podpred- sednik dr. France Goršič, tajnik dr. Joža Bohinjec, blagajnik Rudolf Medič, gospo- dar prof. Fran Jeran, odborniki: univ. prof. dr. St. Lapajne, doc. dr. Alojzij Za- lekar, univ. doc. dr. France Veber, odvet- nik dr. I. C. Oblak, vodja drž. posredoval- nica za delo Franc Erjavec, dalje trije na- mestniki in trije pregledniki. Na prvi seji odbora se je izdelal podrobnejši načrt, ta- ko da društvo prične s prvo serijo pribli-

žno 20 predavanj pričetkom februarja. So- delevanje so objubili mnogi strokovnjaki, da bo na ta način mogoče najširšim vrstam podati zanimivo in razumljivo snov iz vseh važnih in aktualnih strok. V jeseni pa priredi društvo celo vrsto tečajev v strokah, ki morajo danes zanimati vsake- ga državljan. Društvo hoče posvetiti po- zornosti gospodarskim, državnim, umetni- škim, prirodoslovnim, kulturno zgodovin- skim in socialnim vprašanjem. Ker je dru- štvono delovanje, ki naj se raztegne čez celo Slovenijo, odvisno le od članskih pri- spevkov, je dolžnost zlasti premožnejših, da pristopijo k temu prepotrebemu kul- turnemu društvu. Članarina znaša letno samo 10 K.

Po svetu.

— Posebnosti italijanske justice. Te dni se je vršil v Trstu proces proti 14 Boyča- nom, ki so bili obtoženi »punta«. Reveži so prebili celih 6 mesecev v mukah tržaških političnih zaporov in to samo zato, da so je sedaj izkazala njih popolna — nedolž- nost. Obtožba, ki so jo sestavili boyški ka- rabinjerji, je namreč obsegala samo točko, ki so izvirale iz nesporazumljenja, oziroma iz neznanja našega jezika po italijanskih uradnikih. Značilno je, da je izjavil neki ka- rabinjer, ko ga je zagovornik vprašal, kaj so obtoženci nezakonitega storili: »Prav- zaprav v resnici sam ne vem!

— Italijansko naučno ministrstvo je od- redilo, da se na padovanskem vsenčističu ustanovi stolica za avstrijsko pravo. Ta stolica bo imela posebno važnost za stu- dente iz novih pokrajin, pravi Agencija Stefani.

— D'Annunzio piše sedaj svoje memo- ire z Reke. Nato bo odšel v Rim, kjer bo začel izdajati svoj fašistovski list.

— Zgradba ogromne sejmščne palače. V Leipzigu na Nemškem so delničarji osno- vali društvo »Weihandspalast«, ki bo zgradilo v Leipzigu ogromno sejmščno pa- lačo s tlorisom 32.500 kvadratnih metrov, Troški bi znašali eno milijardo mark. V pa- lači bi bilo prostora za 20.000 izložb, 2000 hotelskih sob, 2000 borznih prostorov, in za ogromna skladišča.

Sport.

S. K. »Primorje« v Ljubljani napro- ša, da se odsele naslovijo vsi za klub na- menjeni dopisi na naslov: Ljubljana, Mest- ni trg št. 11/II.

II. Smučski tečaj v Bohinju. Iz Bohinja se nam poroča, da se vrši tam sedaj drugi, neobjavljeni smučski tečaj, ki je morda boljše obiskani, kot prvi oficijelni. Deca je namreč z vsjo pazljivostjo zasledovala vzbujanje in kretnje »starših« in poskuša sedaj sama kr- mariti na isti način po snegu. V nedeljo das 16. t. m. je z velikansko vneto večalno na Selu okoli 30 dečkov v starosti od 6—12 let na primitivnih »v lastni režiji« izgotovlje- nih, pol do 1 m dolgih smučkah najrazličnej- še ovirke in zavore in reči se mora, da so se nam zdeli ti malčki spretnejši in gibljivej- ši kot stare »gore«. To je bilo vselega vr- venja! Le prebiti! — Pri spretni organi- zaciji je lahko drugo leto samo v Bohinju pridobiljen vže številni smučarski naraščaj, ki bo v par letih lahko ponos in dika slo- venskih smučarjev. — Bohinjski smučarski naraščaj pozdravljen!

Vremensko poročilo iz Bohinja dne 17. t. m. — V sled poročilo dne 14. in 15. t. m. se je snog v dolini zasedel na 30 cm debeli- ne. V višjih legah okrog 1400 m, kjer je tu- di prvotno deževalo, je zapadeno snež. San- kalishe je moča nekoliko poškodovana in so bodo poškodbe čim prej odstranile ter spravilo sanaklišče v red: snežni nasipi so obstojajo. — Saninec ugoden. Smuka na tr- domu sreću, ako ni solca, manj ugodna. In- teresente opozarjamo na prihodnje sobotno poročilo.

Društvene vesti.

Društvo finančne straže za Slovenijo. Za 22. t. m. objavljeni sestanek se prelo- ži na nedeljo 23. januarja 1921 ob 9. uri popoldne v dvorani Tancar na Jesenicah. Gz. vodje oddelev so naprosili, da omo- gočijo udeležbo čim večjemu številu tova- rišev na tem sestanku. — Predsedstvo.

Dopisi.

Radeče pri Zidanem mostu. Dramatični odsek »Svobode« v Radečah je uprizoril dne 6. t. m. na svojem gledališkem odru Meškovo dramo »Matie«. Kdor je videl naše agilne igralce, kako so se poglabili v svoje vloge, ta je bil prepričan, da bodo uprizorili še marsikaj lepega. Igra sama na sebi je težko izvedljiva, posebno še za diletante. Fant Završnikova, Poharjeva, Mici Završ- nikova in Skrlotova so pokazale več nego smo pričakovali. Ti skriti talenti se bodo od dne do dne izpopolnjevali. Prav tako so tudi sodrugi častno rešili svoje težke vloge. A. Pohar, A. Zevk, L. Striška, Franc Pohar bili so ves čas predstave kos svojim na- logam. Našim diletantom ličemo: Po tej poti dalje! Delajte na kulturnem polju, ker to je najvažnejša naloga za našo bodočnost, če bomo hoteli imeti boljše dneve. Če boste imeli voljo in moč boste lahko vse dosegli.

Dnevna kronika.

Nova stanovanjska naredba. Kakor doznavamo iz dobro poučenega vira, se iz- deluje nova stanovanjska naredba za Ljub- ljano in okolico. Naredba pa ne bo takoj stopila v veljavo, ampak šele 1. aprila. Glavne točke te naredbe so: 1. Posebna ko- misija mora takoj prijeti s popisom vseh stanovanj v Ljubljani s mobilijami vred. 2. Točno ob 9. uri popoldne dne 1. aprila so mora zbrati celokupno ljubljansko prebiva- lstvo na travnikih pod Tivoli, kjer se razdeli v posamezne skupine, ki odkorakajo v po- popolnoma izpraznjeno mesto v sledečih sku- pinah: a) bančni ravnatelj 16 ljubljanskih bank, Ker ima vsaka banka pravico na 10 direktorjev in vsak direktor na eno celo hišo, zavzamejo ti prvih 160 hiš. Ti vzamejo s seboj tudi vse pohištvo ljubljanskega mesta. Odhod z avtomobili. b) Drugo sku- pino tvorijo ljubljanski verižniki. Ti za- vzamejo ostali del mesta. Prednost imajo tuji Pohištva ne dobe, ker si ga lahko od bankirjev privržijo. c) Kot tretja sku- pina odkorakajo uradniki: en del v areste, ker niso hoteli verižnikom tja poslati, dru- gi del pa v mišje luknje. d) Deželno vlad- so poverjeniki vred spremilja izkušeni psi- lator na Studence, ker je Ljubljana že za- sedena. e) Predzadnja skupino tvorijo de- lavci — marš v krtno na tivolskem trav- niku! f) Nazadnje odkorakajo vsi hišni po- sestniki in posestnice z vsemi rodbinskimi člani do šestnajstega kolena s stanovanj- kim uradom na čelu v spremstvu izbranih macedonskih strelecov na Suhi baji, kjer jih sprejme oddelek topništva in strojni pušk. Ena komanda — vse pade! Namesto kriza in vencev dobe na skupni grob v svinjsko usnje vezano zbirko vseh dosedanjih sta- novanjških naredb celokupne deželne vlade za Slovenijo.

Ponarejeni 20-dinarški (80-kronski) ban- kovci. V prometu so se pojavile štiri vrste ponarejenih novčanic po 20 dinarjev. Na- rodna banka je sklenila, da se novčance po 20 dinarjev takoj vzamejo iz prometa. Opis ponarejenih novčanic se bo te dni do- stavil vsem državnim in javnim blagajnam ter se bo objavil v »Službenih Novinah«.

Orožniki ne smejo služiti doma. Vlada je odločila, da orožniki odstop ne bodo slu- žili v okrožju svojega rodnega kraja.

Za vseučilišče v Avstriji. Kakor poro- čajo večerni listi, je ameriški multimilijonar Rockefeller daro-al za vseučilišča bivše

avstrogrške monarhije 100.000 dolarjev. kar znaša nad 70 milijonov avstrijskih K. Od tega zneska odpade na praško in bu- dimpeštansko vsenčističu po 20.000 dolarjev ostanek 60 tisoč dolarjev (nad 40 milijonov avstrijskih kron) na danajsko, graško in innsbruško vsenčističu. — Kdor jamra, dobi.

Navijači cen, pozor! Jutri zvečer bo v Belgradu v finančnem ministru seja go- spodarsko-finančnega odbora ministrov, na kateri bodo razpravljali o važnih vprašanjih našega izvoza.

Srečo je treba imeti. — Pri Frohn- leitu na Gornjem Stajerskem sta trč- čila ob 21.30 dva tovorna vlaka zaradi na- pačno postavljenih ogibov skupaj. Lokomo- tivni sta se zarilili druga v drugo. Štirji vo- zovi so močno poškodovani in prevrnjeni. Ranjenih je sedem izprevodnikov, trije strojevodje, dva kurjača, dva orožnika in dva spremiljevalca živine. Oba tira sta bila davi neuporabna. Promet je bil ustavljen. Kakor se nam privatno javlja, ni ponesreči noben ljubljanski verižnik.

Javna bolnišnica v Mariboru prenapo- lнена. Kakor poročajo iz Maribora, je tam- kajšnja javna bolnišnica tako prenapolne- na bolnikov, da so bolniki celo po tleh po- razmeščeni. Tudi preskrba je baje nezadoš- na in bolniki s težkimi operacijami morajo vsled prenapolnenosti prostorov predčasno v domačo oskrbo. Pristojni faktorji naj to- rej v tej stvari kmalu pretrebno ukrepol!

Za »Delavski dom« je odpadlo na ve- selici »Osrednjega dr. lesnih delavcev in sorodnih strok« dne 9. t. m. v Gaberjih 300 K čistega dobička. Hvala za obilen obisk!

Zalosten prizor deložiranja. V torek popoldne je bil zalosten prizor ob Ljubljani- ci pri javni bolnici. Sodni izvršilni organi so deložirali ubogo rovo Rejc Franciško, ma- ter šestih otrok in ženo kurjačevo, ki je v vojni pogrešan. Neusmiljena je na eni stra- ni uprava dobrodelnega zavoda, dočim na drugi strani trpi korupcijo, da živi v pa- viljonu stanovanje odstavljeni upravitelj prejšnje deželne bolnišnice N., kateri vpra- blja za-se, svojo ženo in enega psa ob- širno stanovanje skoro petih sob. Samo pes ima eno sobo! Šef zdravstvenega od- seka naj napravi red!

Rodbinska drama. Oficial javne bolniš- nice Anton Adamič je že pred tednom za- pustil svoj dom na Strni pot pod Gradom ter odšel k svoji znanici Rozji Klajnarjovi v

kakor gotovo se imenujem Varuna, tako gotovo bom našel Kantako. —

Tako je govorilo božanstvo. Orel Pu- nicus pa se je vrnil v deželo namišljenih živali. —

XVI.

Ko je Kleopatrina kača od orla dozna- lapotek njegove mislje, se je nemudoma splazila v zborovalno areno. Tam je na- vzočim sporočila, kako in kaj in da je velik bog Varuna, čigar telo je prostor in čigar oči so zvezde, objubil poslati Kan- tako, ker mu ne uide nobeno bitje, ki živi v prostoru —

Zborovalci so se seveda že davno razšli. Toda ne v spodnjem, ne v zadnjem svetu, ne raz solčni voz, ne raz neštete Varunove zvezde, s kakim zre božanstvo po vsem prostoru, ni bilo mogoče izsle- diti Kantake. —

Ker stopil je v Nirvano, kjer ga ne vi- dijo ne Brahma, ne bogovi.*

*) Kdor stopi v Nirvano, v nadnebna, tega ne vidi več bogovi, naravno, ker tam ni nobenega pojmljivega bitja. Kdor pride v Nirvano, se ne prerodi več, dočim je po Buddhovem nauku vsaka nastala bitje, tedaj tudi najvišji bog podvržen pre- rojenju.

kel: »Odrešil bom tudi tebe! Odrešenim biti pa ednaki bivanju med bogovi.«

„Pa kako naj pošljemo sela do bo- gov?“ je vprašal Brount.

Tedaj je prevladala Kleopatrina kača, da naj se v to svrhu naprosi orel Punicus, ki biva v deželi namišljenih živali: on da poleti do bogov, saj je on nekak sorodnik Jupitrovega orla.

Vs so odobraval predlog. —

Orel Punicus je letel devet dni in de- vet noči do svetlih višav. Tam so ga po posredovanju Jupitrovega orla kaj častno sprejeli.

Bogovi so Heliosu poverili nalogo, da pošče Kantako, češ da on s svojim soln- čnim vozom itak vsak dan vozi po vesolj- nem svetu in vse vidi, kar je na potih bo- gov in ljudi.

Toda Helios se je vrnil — brez Kan- take.

Tedaj je orel Punicus zagledal veliko, čudno postavo, črno kakor noč. Telo veli- kana je bilo posejano z nešteto različnimi očmi. Strašno se ga je ustrašil.

In postava je odgovorila Heliosu:

„Ti, Helios, seveda ne moreš najti Kan- take, zakaj ti vidiš samo, kar je vidno raz solnce. Moje telo pa je zrak, nelzmeren prostor in neštete zvezde so moje oči. In

* Grenlandija se pomika proti zapadu. Grenlandija, dežela v Arktičnem oceanu se polagoma pomika proti zapadu. Tako so pokazala opazovanja, ki jih je napravil J. P. Kock od danske znanstvene ekspedice. Opazovanja so bila izvršena že l. 1907. Grenlandija se je nahajala tedaj za tri šesdesetinske stopinje bolj proti zapadu kot l. 1870, ko je nemška ekspedicijska naprava tam astronomična opazovanja.

* Indijanci v Združenih državah. Ameriški komisar za indijanske zadeve je poročal, da se danes nahaja v Združenih državah 336.337 Indijancev; pred desetimi leti jih je bilo le 304.950. Tuberkuloza je še vedno najhujša bolezen med Indijanci.

* Z bojnega polja industrije. Po uradnem poročilu države New York, je bilo v tej državi v l. 1920. 345.672 nesreč. V najhujši biiki ni nič hujše.

* Zdravljenje raka. V Hamburgu se je posrečilo dr. Rollinu, da je našel sredstvo proti raku. Poizkus se je izvršil na dveh moških, ki sta imela že zelo razvitega želodčnega raka. Dr. Rollin izhaja iz dejstva, da obole na raku samo preko 30 let stari ljudje, vsled česar je sklepal, da se nahajajo v mladostni krvi protisredstva za raka. Radi tega je prenesel kri mladostnih na stare ljudi in je v obeh gornjih slučajih imel uspeh. Iznaidbo preiskuje dalje hamburška univerza.

Poslano.*

Zadnje čase krožijo o meni čudne govorice, da sem s svojo ženo jo popihal v Ameriko, ter oškodoval več ljudi za več tisoč. Ker so te novice popolnoma neresnične, pozivljam tem potom vse te obrekovalce, da naj drže jezik za zobmi, drugače bodem primoran sodnim potom nastopiti!

Pozivljam pa tudi tiste tri osebe, ki so gos. Fran Rode-tu, mesariu v Ljubljani, pisale o moji osebi žaljivo pismo, da se v teku 8 dni zglašijo v moji trgovini, ker drugače bodo imele neželjene posledice. Imena so mi znana!

Dalje pozivljam vse one, ki so me pri oblastih denuncirali, da se pri meni opravi-

šijo, ker drugače jih bom neusmiljeno razkinkal pred javnostjo.

Podležil hinave! Sli ste tako daleč, da ste me hoteli spraviti ob trgovino, toda ne bojte se, obračun pride. Javno Vas nazivam, da ste hinavci, lažnjivci! Opozorim tudi g. Groserja, občinskega redarja, naj govori premišljeno v svoji službi, ker drugače Vas bodem jaz naučil postav in zakonov.

Albert Hribar, trgovec, Trbovlje.

*) Za vsebino je uredništvo odgovorno le v zmlusu zakona.

Pristopajte k izobraževalni organizaciji „Svoboda“.

Imate bolečine? V obrazu? V celnem telesu? Vaše mišice in žile? Vam odpovedujejo? Poizkusite pravi Felleriev Elza-fluid! Bodete se čudili! 6 dvoimnih ali 2 veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebej.

Ali trpite na počasni prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Fellerieve Elza-kroglice! 6 škatlic 18 K. Prava želodec okrevalna švedska tinktura 1 steklenica 20 K. Omot in poštena posreba a nalceneie. Eugen V. Feller. Stubica donja. Elsa trg 252. Hrvatska A. (2)

Oblastveno konces. informacijski zavod Drag. Beseljak

v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje 5 dobavlja vse kreditne in privatne informacije v tu- in inozemstvu. V abonementu ter posamezno cene zmerne.

Kdor si želi nabaviti pristnega in znanega

haložana

naj se blagoveli poslužiti tvrdke: **Prva haloška trgovina z vinom Ante Korenjak in drug pri Sv. Barbari v Haložah.**

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg 4
Telefon št. 508. Štev. poštnege ček. urada SHS 12.051
izvršuje vsa v bančno stroko spadajoča opravila kar najkvalitetneje.
Obreštuje vloge na knjižico in tekoči račun s
= 4 % =
od dne vloge do dne dviga.

Brez konkurence!

Telefon 15-23 JOVAN JOVANOVIČ I KOMP., PEROPAD Sremska pl. 9

Največja zaloga klavirjev in pianin v Ljubljani.

Tvrška J. DOLENC, Ljubljana, Hilšerjeva ulica št. 5

se priporoča za nakup najboljših instrumentov izvrstnih tovarn po najsolidnejših in nizkih cenah.

Pri slovenskem industrijskem podjetju se išče za čimprej nastop pomožni električar.

Dopisi z navedbo starosti in prilogo prepisov spričeval pod „M. S.“ na upravo „Naprej“.

F. BRUMAT LUBLJANA

Manufaktura in tkanine.

Mestni trg 25.

Tovarna Barva vsakovrstno blago.

JOS. REICH Kemično čisti obleke.

Ljubljana, Poljanski nasip 4. Svetlolika ovratnike, zapetnice in srajce.

Podružnice:

Maribor Gospodarska ul. 38	Novomesto Glavni trg	Kočevje št. 39.
-------------------------------	-------------------------	--------------------

Zopet

ogromno pošiljatev manufakture naravnost iz inozemstva je prešla tvrdka R. Strmečki v Trbovlje.

in sicer volne, čelije, tkanine, etamine, batista za ženske obleke, sukna kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisanega platna za perilo, kloia, cvilja, robcev, svile in še mnogo raznega drugega blaga, katero se prodaja, zaradi nakupa v velikanskim množinah po čudovito nizkih cenah. Razen tega, vedno velika zaloga lastnega izdelka srajc, predpasnikov, bluz, kril, ženskih, moških in fantovskih oblek, po zelo nizkih cenah. Čevlji, ženski, moški in otroški vedno v velikanski zbirni, pristno ročno delo od lastnih čevljarjev.

Bustrovani cenik zastoj!

Na debelo samo v 1. nadstropju

VELETRGOVINA R. STRMECKI CELJE ST. 314, Slovenija.

Pozor! Pozor! Pozor!

V petek se zopet otvori znana najcenejša trgovina pri „Hribarju“ v Petelinovi vasi (hiša zadaj za Šontajzom) v Trbovljah.

Dobile se bodo zopet **moške obleke** po K 300, K 500 in K 700 kot zadnjič.

Obleke sem pripeljal sam iz Češkega, tu naj se jih vsakdo ogleda, dokler je zaloga.

Se priporočam
Albert Hribar, trgovec.

Več krojaških pomočnikov sprejme takoj

tvrdka SCHWAB & BIZJAK, Ljubljana

za malo delo. — Ozira se le na starejše in prvovrstne možl.

F. Potočnik etablissement I. vrste za dame in gospode

Selenburgova ulica št. 6, I. nadstropje

koncesijonirani učni zavod za krojenje, izdelovanje modelov in moških krojev

se priporoča za predpusno sezono za izdelovanje najfineših plesnih toalet, kostumov, frakov, smokingov, jaketov najmodernejšega kroja in elegancie.

-- Predelavanje salonskih sukenj v najelegantnejše jakete in frake. --

Posebna delavnica za obračanje moške garderobe ter moderniziranje damskih toalet. Radi točnosti in postrežbe v sezoni, se prosi cenj. naročnike, naročila že naprej naznaniiti. Naročila se izvršujejo na željo v osemih dneh. V smrtih slučajih se izvršujejo naročila v teku 24 ur.

Naročila z dežele se vračajo z obratno pošto.

Nakupovalna zadruga

za konzumne in produktivne zadruge in zavode

R. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Aleksandrova ulica št. 5

priporoča svojim članom

nakup najrazličnejšega blaga!

Ohčno konsumno društvo v Zagorju ob Savi

(vpisane zadruga z omejenim poročtvom)

sprejema

hranilne vloge, ki jih obreštuje po 4 %.

Na podlagi zadnjega računskega zaključka ima 1033 članov ter sledeče društvene sklade:

Rezervni delež	K 41.647'42
Društveni sklad	K 30.939'43

Blagovni promet za leto 1919 je znašal K 2.329.207'94.

Član postane lahko vsak, kdor plača vstopnino K 250 in delež K 40.—.

Pisarna v Zagorju št. 99.

Mariborska eskomptna banka, Maribor,

Tegetthoffova ulica 11

Podružnici: **MURSKA SOBOTA in VELIKOVEC**

prevzema denarne vloge in izvršuje vsakovrstne bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.